

Kondor Katalin: Kísért a történelem

2025 augusztus 25. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Bennünket, magyarokat bizony kísért.

Már csak azért is, mert különös sorsunk okán sokszor találkozunk olyan tényekkel, melyekről nem sok ismeretünk van, másrészt meg átélhetjük azt a különös „élményt”, amikor szembe jön velünk a történelem. Így jártam én is

nemrég, amikor a nem létez? véletlen folytán kezembe került egy írás, amely a bukovinai székelyekről szól. Nem titkolom, hogy alaposan nem ismerem a történelmüket, mint ahogy sok magyar népcsoport történelmét sem, de azt azért megjegyezném, hogy a magyar történelem tanítása mind a mai napig igencsak sok esetben „hézagos”. Hadd ne soroljam a „hézagokat” mindenesetre az eltitkolás, elhallgatás, a tények semmibe vétele, avagy meghamisítása cáfolhatatlan, a miértekre meg nem egy ilyen rövidke cikk szolgáltathatja a választ. Magam nem titkolom, hogy a bukovinai székelyekről ugyan hallottam sokszor, ám csak annyit, hogy léteznek. Azt meg a térképen kellett megkeresnem, hogy Bukovina hol is van egyáltalán. Nos, a mai Románia és Ukrajna között van felosztva a hajdani terület. De hogy valójában kik is ?k, a bukovinai székelyek, arról – szégyen, nem szégyen – én bizony semmit sem tudtam. Bukovina, mint földrajzi hely sem volt számomra annyira ismert, hogy hallottam volna a bukovinai székelyek történetéről. S talán ez nem az én b?nöm – s nem az én korosztályom b?ne – inkább a történelem tanításé. Csakhogy jött megint a nem létez? véletlen, és kezembe került kedves ismer?söm és hajdani riportalanyom, Kóka Rozália el?adóm?vész, mesemondó egyik írása, amelyben a gyermekkorára emlékezik, amikor is 1944-ben, másfél éves korában, csaknem pontosan 80 éve el kellett menekülniük Bácskából, s onnantól kezdve egy regény lett az életük. Bácskából Tolnába, ahol a hadikfalvai székelyek közé és a szintén kitelepített németek közelébe kerültek. Az ? élettörténetét megismerve jöttem rá, hogy bennünket elfelejtettek a történelemtől igaz módon tanítani. Mindmáig. Ha csak a Kóka család „vándorlását” összegzem: Rozália Bácskában született, onnan Tolnába, egy Fels?nána nev? faluba költöztek, ahol hadikfalvi székelyek laktak szép számmal, de német családok is letelepedtek ott, valamint felvidéki magyarok. Ahogy Rozália emlékezett, idézem: „Négy-ötezer embert szórtak szét itt Magyarországon, nem tudom, hány faluba, tehát egy-egy falu népét kicsi csoportokra széthullajtották, azonban a közösségi összetartozás érzése nagyon erős volt. Nagy bizalommal mentem iskolába. Az első napokban azonban kiderült, hogy minket gy?lölnék a pedagógusok. El?ször azt hittem, csak minket, székelyeket. Kés?bb aztán rájöttem, nem csak engem vernek meg mindennap, hanem a többi gyereket is. ...Mire nyolcadikos lettem, torkig voltam a székely létemmel, és nagyon tudatosan próbáltam a székely beszédet levetk?zni. Elhatároztam, hogy tanító leszek, s nem leszek székely. Csakhogy a szekszárdi középiskolában az első héten alapítottak egy tánccsoportot, és a tánccsoport vezetője Andrásfalvy Bertalan lett. Akkor még nem is tudtam, hogy ez milyen nagy ajándék. Egyszer egy székely népdal kapcsán azt mondta, hogy Kodály Zoltán szerint a bukovinai székelyek népdalai a magyar népzene legszebb gyöngyszemei. Elmondhatatlan, milyen hatással volt számomra ennek a mondatnak. Lélekben kiegyenesedtem és elcsodálkoztam, hogy úristen, hát van valami jó, ami a székelyekhez tartozik!”

Nos, Kóka Rozália meséit, no meg történelmi tapasztalatait napestig hallgathatnánk, olvashatnánk, ha lenne hol. 21 esztendővel ezel?tt, 2004-ben Filippinyi Éva szeretett kollégan?m, aki sajnos már kilenc éve nincs köztünk, egy riportban megkérdezte Rozáliát, hogy mivel rengeteg történelmi tapasztalata van, mit szól a globalizáció „áldásaihoz”, magyarul ahhoz, hogy ez a „jelenség” elszűrkíti a nyelvet, no meg a népek karakterét. A válasz így hangzott: „Nem vagyok harcos egyéniség, tehát nem úgy indulok el mesélni, hogy most a globalizáció ellen küzdök. Biztos, hogy egy csomó dolog be fog következni, de senki sem akadályoz meg abban senkit, hogy mesét hallgasson, a gyerekének népdalokat énekeljen, hogy a gyereket táncházba vigye. Minden embernek egyenként felel?ssége, hogy az ? életében mennyit fog rombolni a globalizáció.”

Okos és megfontolandó szavak. Azt azért még hozzátesszem, hogy történelmünket azért a jelenleginél alaposabban kellene elénk tárni. Iskolásoknak, és hajdani iskolások számára egyaránt. 1941-ben írták alá román s magyar részről a székelyek Bukovinából Bácskába telepítéséről szóló megállapodást. Nem árt tudni, hogy kitelepítésük nem egyszeri „esemény” volt, hanem több hullámban kellett túlélniük a kényszer? változásokat. Lassan 85 esztendeje mindennek. Erre próbáltam emlékezni e rövid cikkel, meg az egész, roppant fordulatos és tragédiákkal teli magyar történelemre.

Kondor Katalin - www.magyarhirlap.hu

Ajánló
